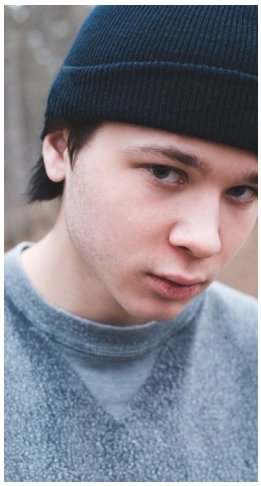
Valtion lastensuojelulaitos

OMAVALVONTAOHJELMAN SEURANTA

3/2026

Osana omavalvontaohjelmaa Valtion lastensuojelulaitos toteuttaa omavalvonnan seurantaa neljännesvuosittain.

Raportti laaditaan Valtion lastensuojelulaitoksen laatujohtotiimin toimesta toimintayksiköiden mittaristoanalyysien perusteella ja julkaistaan osoitteessa

valtionlastensuojelulaitos.fi/omavalvonta

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Tämä raportti koskee ajanjaksoa 1.7.-30.9.2026.

Valtion lastensuojelulaitos

RAPORTIT

Aloitteita, palautteita ja poikkeamia raportoidaan Valtion lastensuojelulaitoksen laatujärjestelmä Kartassa. Aloitteiden tekemiseen on mahdollisuus niin lapsilla kuin henkilökunnalla. Palautteita kerätään Kartan lisäksi myös säännöllisillä asiakaspalautekyselyillä ja osoitteessa valtionlastensuojelulaitos.fi/palaute olevalla palautelomakkeella.

Poikkeamat jaotellaan seuraavasti:

- Vaaratapahtumat
- Toiminnalliset poikkeamat, sisältäen poikkeamat lääkehoidossa
- Fyysisen ympäristön poikkeamat
- Tietoturvapoikkeamat

Toimintayksiköiden johtoryhmät käsittelevät yksikkökohtaiset aloitteet ja poikkeamat, kun taas koko organisaatiota koskevat asiat käsittelee organisaation laatujohtoryhmä. Kriittiset tilanteet käsitellään johtoryhmän lisäksi työsuojelutoimikunnassa. Käsittely tapahtuu kuukausittain ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään viipymättä.

Vuoden 2026 kolmannella neljänneksellä kirjattiin:

- Poikkeamia: 209
- Sidosryhmien palautteita: 27
- Aloitteita: 11,. joista 10 henkilöstöltä ja 1 lapsilta

Poikkeamien jakauma:

- Vaaratapahtumat: 102
- Toiminnalliset poikkeamat: 84, joista 37 lääkehoidossa
- Tietoturvapoikkeamat: 15
- Fyysisen ympäristön poikkeamat: 8

Aloitteiden, palautteiden ja poikkeamien määrä pysynyt samansuuntaisena edelliseen tarkastelujaksoon verrattuna, mutta lääkehoidon poikkeamien määrä oli laskenut noin 43 %. Raportoidut vaaratilanteet olivat lisääntyneet noin 26 %.

Valtion lastensuojelulaitos

ASIAKKAAT

Asiakaspalautetta kerätään sijoitetuilta lapsilta, heidän perheiltään sekä sijoittavilta sosiaalityöntekijöiltä Pulssi-kyselyillä. Valtion lastensuojelulaitokseen sijoitetut lapset vastaavat Pulssikyselyihin 10 kertaa vuodessa. Pitkäaikaisessa sijoituksessa olevan lapsen perheiltä kerätään palautetta kaksi kertaa vuodessa ja erityisen huolenpidon jaksolla olevien perheiltä aina jakson päättyessä. Sijoittavalta sosiaalityöntekijältä palautetta pyydetään kerran vuodessa ja erityisen huolenpidon jakson päättyessä.

Lasten palautekysely

Vuoden 2026 kolmannella neljänneksellä lapsilta on kysytty palautetta kahdessa Pulssi- kyselyssä. Kyselyiden teemoina olivat turvallisuus ja koulu. Turvallisuuskyselyn keskiarvo oli noussut hieman verrattuna tammikuussa tehtyyn kyselyyn. Koulun kyselyn vastausten keskiarvo oli taasen laskenut edelliseen kyselyyn verrattuna. (edellisen kyselyn keskiarvo taulukossa sulkujen sisällä)

Arviointikohde	**Turvallisuus n=** (edellinen kysely)	**Koulu n=** (edellinen kysely)
Vastausten keskiarvo	3,24 (3,10)	3,32 (3,46)

Kysymysten ja väittämien asteikko on 1–4 (eri mieltä – vähän eri mieltä – melkein samaa mieltä – samaa mieltä)

Perheiden palautekysely

Pitkäaikaisessa sijoituksessa olevien lasten perheille palautekysely toteutetaan puolen vuoden välein. Erityisen huolenpidon jaksolla olevan lapsen perheille palautekysely toteutetaan jakson päättyessä. Seuraavan kerran perheiden palautetta tarkastellaan tammikuussa 2027.

Sosiaalityöntekijöiden palautekysely

Pitkäaikaisessa sijaishuollossa olevien lasten asioista vastaaville sosiaalityöntekijöille kysely toteutetaan kerran vuodessa sekä sijoituksen päättyessä. Erityisen huolenpidon jaksolla olevan lapsen sosiaalityöntekijälle palautekysely toteutetaan jakson päättyessä. Vastauksia tarkastellaan kaksi kertaa vuodessa. Seuraavan kerran sosiaalityöntekijöiden palautetta tarkastellaan marraskuussa.

Valtion lastensuojelulaitos

Rajoitustoimenpiteet

Valtion lastensuojelulaitoksessa tehtiin vuoden 2026 kolmannen neljänneksen aikana yhteensä 607 lastensuojelulain mukaista rajoitustoimenpidettä. Edelliseen kolmen kuukauden jaksoon verrattuna rajoitustoimenpidepäätöksiä tehtiin 103 kpl vähemmän. Suurin vähentyminen oli tapahtunut kiinnipitämisissä. Taulukossa sulkujen sisällä muutos edelliseen neljännekseen verrattuna.

Taulukko: Rajoituspäätökset 1.7.-30.9.2026

kpl	Tyyppi	Asiakkaita
133 (-5)	Aineiden ja esineiden haltuunotto/poisottaminen	77 (-1)
61 (+6)	Eristäminen	29 (+3)
54 (-8)	Henkilönkatsastus	34 (+3)
86 (-1)	Henkilöntarkastus	56 (-7)
26 (-61)	Kiinnipitäminen	17 (-5)
71 (-8)	Liikkumisvapauden rajoittaminen	37 (+7)
45 (+13)	Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen	26 (+10)
106 (-21)	Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen	65 (-6)
11 (-6)	Päätös liikkumisvapauden rajoittamisen lopettamisesta	7 (-3)
0 (-6)	Päätös yhteydenpidon rajoittamisen lopettamisesta	0 (-5)
14 (-6)	Yhteydenpidon rajoittaminen	13 (-4)
YHTEENSÄ: 607 kpl		

Käyttöasteet

Valtion lastensuojelulaitoksen käyttöasteet vuoden 2026 kolmannella neljänneksellä on kuvattuna alla olevassa taulukossa. Vaativan tason laitoshoidon käyttöasteen nousemiseen syyskuussa vaikutti kahden asuinyksikön sulkeutuminen elokuun aikana. Erityisen huolenpidon käyttöasteen alhaisuutta selittää kesäaikaiset asuinyksiköiden sulut sekä vähentynyt kysyntä.

	Vaativa taso	**Erityinen huolenpito**	**Vankilan perheosast:** Vanaja/Hämeenlinna
Heinäkuu	85 %	52 %	77 % / 0 %
Elokuu	99 %	54 %	55 % / 0 %
Syyskuu	97 %	54 %	60 % / 0 %

HENKILÖSTÖ

Henkilöstökoulutus

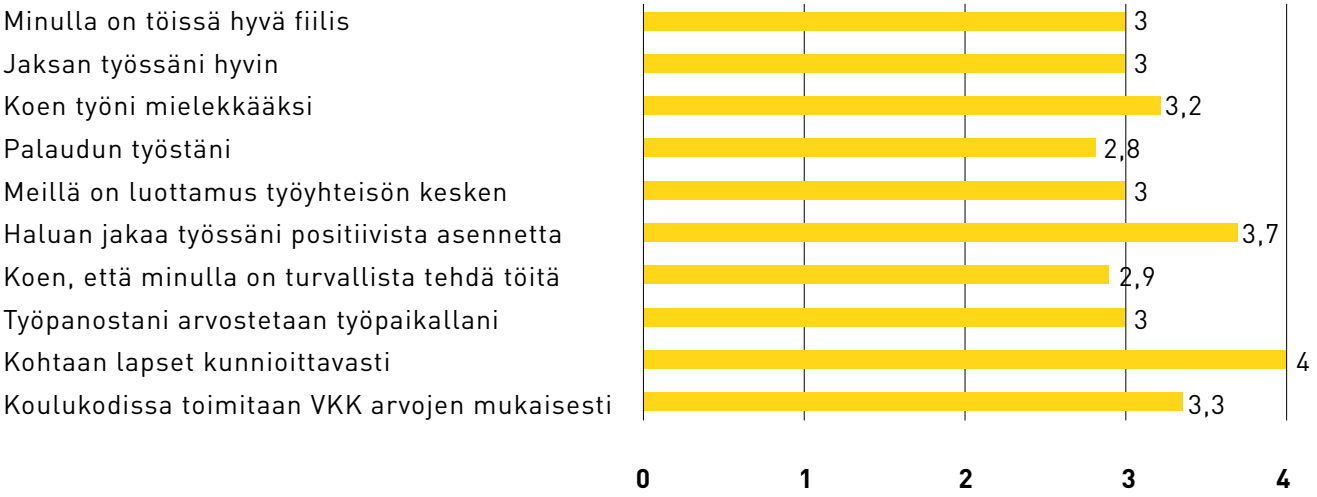
Vuoden kolmannen neljänneksen aikana henkilöstön yhteiset koulutustilaisuudet ovat kesän vuoksi olleet vähäisiä. Kesän aikana ovat jatkuneet rajoitustoimenpiteisiin ja lääkehoitoon liittyvät koulutukset uusille työntekijöille. Lisäksi on järjestetty AVEKKI kertauskoulutuksia. Syyskuussa on jatkettu kuntouttavan suljetun laitospalvelun henkilöstökoulutuksen suunnittelua yhdessä Laurea AMK:n kanssa sekä laadittu koko henkilöstön koulutussuunnitelma vuodelle 2027.

Henkilöstökysely

Vuoden 2026 toinen henkilöstökysely, Pulssi totetutettiin syyskuussa. Asteikolla 1-4, kyselyn vastausten keskiarvo oli 3,2. Keskiarvo pysyi samana kuin edellisessä, helmikuussa toteutetussa kyselyssä. Alla taulukossa vastausten keskiarvot.

Taulukko: Henkilöstön pulssikyselyn keskiarvot, syksy 2026

Henkilöstön pulssikysely, syksy 2026

Sairaspoissaolot

Sairaspoissaolojen raportoinnissa oli epätarkkuutta vuoden toisen neljänneksen osalta. Alla olevassa taulukossa syyskuun lopussa päivitetyt tiedot.

Taulukko: Henkilöstön sairaspoissaolot 2026, vrk

	Q1	Q2	Q3	Q4	2026 yht.
Sairaspoissaolot, vrk	3731	1478	3481	-	8690
Tapaturmien ja ammattitautien osuus sairaspoissaoloista, vrk	373	50	312	-	735

Valtion lastensuojelulaitos

VALVONTA

Heinä-syyskuussa 2026 Valtion lastensuojelulaitokseen kohdistui yksi eduskunnnan oikeusasiamiehen kanslian valvontakäynti. Valvontakäynnillä nousi esiin kehittämiskohteita, jotka koskivat asuinyksiköiden erilaisia käytänteitä, rajoitustoimenpiteiden perusteluita, eristämistilojen rakenteita ja kalustusta sekä terveyspalveluita. Kehittämiskohteet käsiteltiin lastensuojelun johtotiimissä ja korjaaviin toimenpiteisiin ryhdyttiin välittömästi. Tarkastelujakson aikana Valtion lastensuojelulaitoksesta tehtiin kaksi hyvinvointialueen epäkohtailmoitusta ja omavalvonnallisesti kaksi omavalvontailmoitusta ja kaksi valvontalain 29§ mukaista ilmoitusta.

OMAVALVONNALLISET TOIMENPITEET

Omavalvonnallisena toimenpiteenä Valtion koulukodit on jatkanut huomion kiinnittämistä pätevän henkilöstön riittävään mitoitukseen ja rekrytoinneilla sekä käyttöastetta säätämällä pyrkinyt pitämään mitoituksen lain vaatimalla tasolla kaikissa asuinyksiköissä. Meneillään olevassa organisaatiomuutoksessa kiinnitetään paljon huomiota laadun parantamiseen ja omavalvonnan pare mpaan toteutumiseen. Muutoksessa on otettu huomioon myös terveydenhuollon omavalvonta.

OMAVALVONTAOHJELMAN JA SUUNNITELMAN PÄIVITYKSET

Syyskuun aikana päivitettiin omavalvontaohjelma sekä kaikkien toimintayksiköiden omavalvontasuunnitelmat vastaamaan uudistunutta lakia ja organisaation muuttunutta nimeä.

Omavalvontaohjelma ja -suunnitelmat ovat nähtävillä osoitteessa:
https://valtionlastensuojelulaitos.fi/omavalvonta/